

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

Yttrande över Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet - För tillgänglighet och beredskap

Er beteckning: Ds 2023:3

Länsstyrelsen i Västmanlands län har beretts möjlighet att lämna synpunkter på utredningen *Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet - För tillgänglighet och beredskap*. Länsstyrelsen vill uttrycka att det är en väl genomarbetad utredning som beaktat tidigare utredningar och även dess remissvar.

Länsstyrelsen finner det positivt med förslaget om en särskild lag om beredskapsflygplatser och en förordning som definierar och reglerar exempelvis inrättandet av beredskapsflygplatser, behovet av ett statligt nät av beredskapsflygplatser, ersättning, utbetalning, återbetalning, redovisning och krav på tillhandahållande av tjänster vid beredskapsflygplatser.

Länsstyrelsen instämmer med utredarens slutsatser att Sverige behöver ett utvidgat nät av beredskapsflygplatser där staten behöver ökad rådgighet över flygplatssystemet samt ett ökat villkorat stöd till icke statliga flygplatser.

Utredaren poängterar vid flera tillfällen i utredningen behovet av långsiktighet, stabilitet, robusthet, framförhållning och att avtal bör gälla för längre tidsperioder. Länsstyrelsen noterar att Västmanlands län i utredarens förslag saknar beredskapsflygplats. Länsstyrelsen förordar att Västerås flygplats fortsatt är en beredskapsflygplats. Västerås flygplats bör ses som en väsentlig del av infrastrukturen för kriser och höjd beredskap i det civila försvaret med dess närhet till huvudstaden och lokalisering inom ett av rikets mest befolkningstäta områden. Sverige som medlem i NATO innebär sannolikt ytterligare åtaganden (ex. genom värdlandsstöd, övningar och ytterst i krig) som medför att behovet av en beredskapsflygplats i Västmanland ökar. Detta ställer krav på möjlighet att kunna ge och ta emot militärt och humanitärt stöd samt kunna genomföra lufttransporter för utrymning eller inrymning av civilbefolkningen. Länsstyrelsen önskar mot bakgrund av detta särskilt poängtera att Västerås flygplats:

- är en beslutad beredskapsflygplats år 2023 och bör så fortsatt vara.
- utgör ett riksintresse för totalförsvaret. Det är därmed rimligt att staten finansiellt bidrar till Västerås flygplats vilket även ger staten nödvändiga förutsättningar att ställa krav på flygplatsen utifrån totalförsvarets behov.
- samäggs av Västerås stad och Region Västmanland vilket ger stabilitet och långsiktighet.
- är lokaliserat i militärstrategiskt viktiga Mälardalen.
- ligger nära huvudstaden och i ett område i riket med hög befolkningstäthet samt utgör reservalternativ till Arlanda.
- har direkt närhet till Västmanlands sjukhus och väldigt kort transportsträcka mellan sjukhus och flygplatsen. Erfarenheter från sjukvårdsövning Meteor 2022 visade på just vikten av närhet mellan sjukhus och större flygkapacitet.
- har en lång banlängd och hög bärighet
- har en mycket god infrastruktur och större kapacitet än vad som nyttjas idag.
- har goda tagningsmöjligheter av olika flygbränslen.
- redan i dagsläget har god beredskapsförmåga att snabbt kunna öppna upp utanför ordinarie öppettider.
- spelade en avgörande roll under skogsbranden i Västmanland 2014 där närheten till sjöar och vattendrag bidrog till släckningsarbetet.
- under pandemin har fungerat som ett logistiknav i Västmanland för skyddsmateriel.
- redan idag huserar flera frivilligorganisationer. 22 Hemvärnsbataljonens stab finns på området tillsammans med exempelvis Frivilliga radioorganisationen, Svenska lottakåren, Frivilliga Motorcykelkåren, Försvarsutbildarna och Bilkåren.

I detta ärende har landshövding Johan Sterte beslutat och försvarsdirektör Andreas Hornwall varit föredragande. I ärendets slutliga handläggning har även länsråd Ulrica Gradin deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför underskrift.

Johan Sterte

Andreas Hornwall